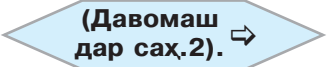
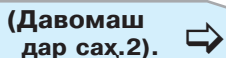

Номҳои пешинани рӯнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924),
«Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ёзбекистон» (солҳои 1931-1940),
«Ёзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ёзбекистон» (солҳои 1964-1991).

АИ «Дунё».

(Давомаш дар сах.2). ➡

Қарори Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон

ДАР БОРАИ ТАКМИЛ ДОДАНИ ЧОРАҲОИ МУБОРИЗА БАР ЗИДДИ ПАҲИШАВИИ БАЎЗЕ ИНФЕКСИЯҲОИ ВИРУСИ ФАЪОЛ

◀ (Аввалаш дар саҳ.1).

7. Вазорати рушди инноватсионӣ (И.Абдурахмонов) дар қяҷоягӣ бо Вазорати тандурустӣ (Б.Мусаев) аз **1 июли соли 2022** сар карда ҳар сол дар асоси озмун ҷудо намудани маблағро барои лоиҳаҳо, ки ба таъмини ҳалли илмӣ мушкилоти сирояти вирусҳои васеъ пахншуда нигаронида шудаанд, таъмин намояд.

8. Вазорати тандурустӣ (Б.Мусаев), Вазорати рушди инноватсионӣ (И.Абдурахмонов), Академияи илмҳо (Б.Юлдошев), Вазорати сармоягузорӣ ва савдои хориҷи (А.Воитов) ва Агентии рушди саноати фармацевтӣ (С.Қариев) **то охири соли 2022** ба Девони Вазирон **онд ба маҳаллисозии истеҳсоли** ҷунон маҳсулот, аз қабили вакцина, доруворӣ ва таҳхиси барои пешгирии, таҳхис ва табобати бемориҳои вирусӣ зарурии пешниҳодҳо тақдим намояд.

9. Муқаррар карда шавад, ки маблағгузорӣ барои хариди воситаҳои озмоишӣ, материалҳои таҳхисӣ ва масрафӣ барои муссиҳаҳои тиббӣю профилактики ҳаҷлдор аз ҳисоби маблағҳои Бучети давлатӣ сурат мегирад.

10. Девони Вазирон Ҳамоҳангсозии самарабахши фаъолият ва Ҳамкории вазорату идораҳо, мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар маҳалҳо ва дигар ташкилотҳоро ҷиҳати сари вақт ва босифат ба амал баровардани тадбирҳои пешбининамудани қарори маъмурӣ, инчунин муҳокимаи Ҳамасолаи ин масъаларо дар маҷлисиҳои комиссияи Ҷумҳуриявии зидди эпидемиологии факултодда таъмин на-

мояд.

11. Шӯрои Вазирони Ҷумҳурии Қароқалпокистон, ҳокимиятҳои вилоятҳо ва шаҳри Тошканд, Вазорати ниғаҳдорӣю тандурустӣ, Вазорати дастгирии маҳалла ва калонсолон яқҷоя бо вазорату идораҳои манфиатдор, ташкилотҳои ҷамъиятӣ **дар маҳалҳо қорҳои васеи таъвеҳотӣ, иттилоотӣю тарғиботиро онд ба масъалаҳои паҳншавии инфексияи вирус пурзӯр гардонанд.**

12. Агентии иттилоот ва коммуникатсияҳои оммавӣ, Агентии миллии иттилооти Ўзбекистон, Ширкати миллии телевизион ва радиои Ўзбекистон яқҷоя бо Вазорати тандурустӣю мунтазам ва васеъ равшан намудани масъалаҳои муҳраими муҳориба бар зидди сироятҳои вирусӣ дар байни аҳолии **бо таҳхили мақолаҳои мавзӯӣ, силсилаи барномаҳои телевизион ва радиошунавонӣ** таъмин намоянд.

13. Ба зиммаи вазири тандурустӣ **Б. А. Мусоев** ва сардори Хидмати бекдошти санитарии эпидемиологӣ ва саломати аҳоли **Б. К. Юсупалиев** масъулияти шахсӣ барои ташкили самараноки иҷрои қарори маъмур гузошта шавад.

Мутобиқсозӣ ва назорати фаъолияти идораҳои барои иҷрои қарори маъмурӣ масъул ба зиммаи Сарвазири Ҷумҳурии Ўзбекистон А.Н. Арипов ва муовини аввали мушовири Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Л. Н. Тўйчиев гузошта шавад.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон
Ш. МИРЗИЁЕВ

Шаҳри. ТОШКАНД.
16 майи соли 2022.

Дар амфитеатри ноҳияи Бўзатови Қароқалпокистон маросими тақдирсозии ғолибони давраи ҷумҳуриявии «Ёшлар овози» тахти шиори «Бўзатов иқтидорҳоро кашф менамояд!» баргузор гарди.

Дар қорабини, ки аз ҷониби Агентии қор бо ҷавонон дар Ҳамдастӣ бо як қатор ташкилотҳо рӯйи қор омад, 152 нафар ғолибони давраҳои ҳудуди қувва санҷиданд. Дар номгӯйҳои сарояндагии баҳшиги, иҷрои аънавай, овозхонии опера ва эстрада ҷавонон дар тоифаи синфҳои 10-15, 16-22, 23-30 маҳорат нишон доданд.

Дар маросими мукофотсупорӣ ба ҷавонон санъатқорони шинохта ва истеъдодҳои ҷавон аз Ўзбекистон ва Қароқалпокистон барномаи консерти намоиш доданд.

Дар сурат: намое аз қорабини.

Суратгир: **М.ҲАБИБУЛЛОВ** (Ўза).

ФЕРМЕР ВА КЛАСТЕРОН СОҲИБИ ҲАҚИҚИИ ГАНДУМ МЕШАВАНД

◀ (Аввалаш дар саҳ.1).

Гуфта шуд, ки Ҳам ба ғаллақорон ва Ҳам ба қорхонаҳои азнавқорқард сохтори кўҳнаи ҳолоинаи қорхонаҳои ғаллаи давлат самараи хуб набахшид. Таъкид гардид, ки муддати дар истеҳсоли ғалладона зина ба зина бекор қардани супориши давлат ва ба вуҷуд овардани бозори ҳақиқии ғалла, ки ҳалқи Ўзбекистон ва фермери деҳқонон дер боз интизор буданд, расидааст.

Роҳбари давлат таъкид намуд, ки дар ҳолати ҳаллу фасл гардондани қорҳои ташиклии зарурий аз 1 июн дар хариду фурӯши гандум аз тарафи давлат ба нарҳои бозаргонӣ гузашта мешавад. Ин навигарие мебошад, ки ғаллақоронро ҳушнуд ва рўҳбаланд кардааст. Ҷунки агар ғалла дар савдои биржа дар нарҳои озод фурӯхта шавад, даромади фермерон зиёд мегардад.

Аз бекор доништа шудани супоришоти

давлат ва қорӣ гардидани механизмҳои пурраи бозаргонӣ деҳқонон манфиатдор мебошанд. Агар онҳо нуносиби меҳнат музд гиранд саъю ҳаракат ва майлу рағбатшан ба ғаллапарварӣ пурзӯр мегардад. Имконияти хариди техникаҳои ҳоҷагии қишлоқ ва технологияҳои пешқадам васеъ мегардад. Пурзӯр гардидани манфиатнокии соҳибони замин имкони афзоиши ҳосилноки ва бекшаи ҳолати заминро меҳиҳад. Баробари Ҳамин, содироти ғалла қам гардида, валюта сарфа мешавад.

Бо нарҳои озод фурӯхта шудани ғалла орузи қандинсолаи деҳқонон буд. Ҳоло аз тарафи давлат ба фермерон ва деҳқонон барои ба савдои биржа баровардани ғаллаи рӯнидашуда Ҳамаи шароит фароҳам оварда шудааст.

Нархи як тонна гандум, ки барои захираи давлат харид карда мешуд, аз 1 миллиону 550 ҳазор сўми соли гузашта барои ҳосили соли қорӣ 3 миллион сўм, яъне ба ду баробар зиёд гардид.

Хурсандиовар аст, ки 500 ҳазор тонна гандуме, ки ба ихтиёри фермерон менамод, муддате дар қорхонаҳои доӣни нигоҳ дошта шуда, бори аввал аз 1-уми июл аз тарафи худӣ фермер ва кластерон дар нархи бозор ба савдои биржа бароварда мешавад. Дар ин ҳо ҳароҷоти 500 тонна доңро муваққатан нигоҳ доштани қорхонаҳои доӣни аз тарафи давлат пардохта мешавад.

Тавре ки дар ҷамъомад таъкид гардид, соҳиби ҳақиқии гандум фермер ва кластерҳо мебошанд. Аз ин сабаб, пас аз ин бо баҳои иҷро нагардидани нақша ё ки зарур будани ҳўрқ барои қорво, парранда ва моҳипарварӣ аз дастӣ фермерон қашида гирифтани гандум дар ноҳияҳо қатъиян манъ карда мешавад. Аз Ҳама муҳимаш, ба гандуме, ки тариқи биржа фурӯхта шудааст, байни ҳудудҳо маҳдудият гузошта намешавад.

Ҳалқаом маколе дорад: «Аз онӣ як – ба ҳазор, аз онӣ ҳазор – ба Ҳама». Агар фермер бой бошад, давлат низ бой мешавад,

Имрўз ба туфайли имтиёзҳо, ки ба фермерон дода шудааст, деҳқонон супоришотро мунтазир намешаванд. Қиро, қадом вақт қаштан ва ҷи гуна парварии қарданро худӣ деҳқонон хуб медонанд ва дар Ҳамин асос қор мебаранд.

Бо як сухан ифода намоем, барои ба зинаи нав бардоштани ислоҳоти ба баланд бардоштани рақобатнокии соҳаи ҳўрқорӣ, ҳоҷагии қишлоқ нигаронидашуда ва таъмини устувориӣ нарҳҳои бозори доҳили қорҳои зиёд амалии мешаванд.

Тағйиротҳое, ки бо ташаббуси Президентон дар соҳаи ғаллақорӣ амалии мегардад, барои ба қор андохтани имкониятҳои нав, баланд бардоштани самаранокии ва сифати қор ва таъмини бехатарии ҳўрқорӣю имкониятҳои васеъ фароҳам меоварад.

Ақтам ҲАЙТОВ,
ҷонишини Раиси Палатаи
қонунгузории Олий Маҷлис.

Дирўз дар факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Шароф Рашидов бахшида ба 15-уми май «Рўзи байналхалқии оила» тахти шиори «Оила барои инсон макони муқаддасу бузург аст» фестивал баргузор гардид.

ОИЛА БАРОИ ИНСОН МАКОНИ МУҚАДДАС

Дар тадбир омўзгорон, донишҷўён ва ихлосмандони фарҳангу адабиётӣ бадеӣ иштирок қарданд. Дар маросими ифтихои он декани факултети Азамат Пардаев, дотсенти кафедраи экология Танзила Маҷидова ба сухан баромаданд. Сипас, 4 гурўҳи тоҷикии факултети филология аз рўи 3 самт – муқаддима, тайёр намудани таом ва саҳнаҳои бадеӣ иштирок қарданд. Аз ҷониби иштирокдорон дар васфи падару модар, фарзанд шеоъро қироат карда шуд. Саҳнаҳои қолиб оиди оила ва оиладорӣ намоиш дода шуд. Аз рўи самти «Духтари қаҷқон» гурўҳи 109, «Духтари раққоса» гурўҳи 108, «Аънаи либосҳои миллий» гурўҳи 209, «Саҳнаи қолиб» гурўҳи 210 ғолибиятро ба даст оварданд. Ба ғолибон аз тарафи донишгоҳ ташаккурнома ва тухфаҳои қимматбаҳо супорида шуд. Тадбир бо рақсу сурудҳои хотима ёфт.

Асалои
САРҲАТЗОДА,
донишҷўии
Донишгоҳи давлатии
Самарқанд.

Мирасрор АҲРОРОВ,
ҳабарнигори «Овози тоҷик».
Суратгир: Р.ҒАЛЕЕВ.

Дарси боғдорӣ

ҲОЛАТИ ҲОЗИРАИ АЗНАВҚОРҚАРДИ МЕВАЮ САБЗАВОТ

Маълум аст, ки дар давраи пеш аз истиқлолият анборҳои маҳсул танҳо барои маҳсулоти кишоварзӣ, пахтаю ғалла ташкил карда шуда буд, ки онҳо низ кўҳна шудаанд.

Пўшида нест, ки дар кишвари мо ба рушди тоқпарварӣ ва зироати полизи эътибори қалон дода, дар ин самт қарҳҳои бонки ва субсидҳо ҷудо карда мешавад. Дар ин бобат аз тарафи давлатомон қанд сол боз нақшаю на танҳо ба тақрористеҳсолқунӣ, балки барои нигоҳ доштан ва ба истеъмолқунандагон расонидани маҳсулоти боғу тоқпарварӣ ва зироати полизи низ тартиб дода, тасдиқ карда шудаанд. Қорҳоро вазоратҳои даҳлдор, иттиҳодияҳо, Шўрои ҳоҷагии фермерие деҳқонӣ ва соҳибони заминӣ наздиқавли зери назорат гирифтаанд.

То имрўз дар минтақаҳои кишваромон беш аз 300 қорхонаи азнавқорқард (ба навъҳо ҷудқунӣ, тозақунӣ, хушқунӣ, брикетқунӣ) амал қарда, маҳсулотро содир меқунанд.

Ба истеъмолқунандагон расонидани маҳсулоти тоқ, боғ ва зироати полизи, ки бисёр меҳнат талаб меқунанд ва зуд талаф меёбад, Ҳамчун масъалаи муҳим боқӣ менамод. Зеро, қорхонаҳои мавҷудии азнавқорқард қатто 20 ғоизи маҳсулоти доҳилро аз нав қор карда намебароянд ва қори амалиро давом додан лозим аст, то ки сифати он ба талаботи имрўза пурра ҷавоб диҳад.

Дар қорхонаҳои азнавқорқарди ҳозира ба сохташаванда қорҳо оиди ба навъҳо ҷудо қардан, хуш қардан ва брикетдори мувофиқи амалиётӣ қаҳонӣ ташкил қарда шавад, мувофиқи мақсад мебуд.

Дар қорхонаҳои азнавқорқарди кишваромон асосан аз усули шамолқунӣ фаъол

(бо ёрии қалориферҳо), хушқунӣ бо ёрии гармӣ, яққунӣю ва брикетқунӣ истифода бурда мешавад. Маҳсулоти ҳоҷагии қишлоқ, ки бо ин усул аз нав қор қарда шудаанд, агарчӣ 40 ғоизи микроэлементҳо ва витаминҳои ғоиданқорҳо гум қарда бошад Ҳам ба истеъмолқунандагон бидуни вайрон қардани сифат расонда мешавад. Дар амалиётӣ қаҳонӣ усулҳои машҳури ба мuddати дароз нигоҳ доштани маҳсулоти азнавқорқарди кишваромон қор қарда баромада шудаанд, ки онҳоро фақат дар қанд кишвар медонанд ва муҳлати нигоҳдориӣ он мувофиқи талаб то 25 сол мебошад. Ин усул тавассути гирифтани то 100 ғоиз намии маҳсулоти кишоварзӣ бо истифода аз яққанд намуди яққон амалии мешавад ва талаботи ҳеле зиёди содиротӣ дорад, зеро маҳсулоти қорқардшуда то 100 ғоиз модда ва витаминҳои ба организмӣ инсон заруриро нигоҳ медорад.

Дар ҷумҳурии теъдоди қами ҷунин қорхонаҳои азнавқорқард фаъолият доранд ва бунёди 10 қорхонаи нави қалон ба нақша гирифта шудааст.

Дар ин маврид мутахассисони барқамон ва дар қорича таҷрибаандўхтани кишваромон бо сармоягузорои ба қорҳои ташкилий шурўё қардаанд.

З.ҒАЙЗУЛЛОВ,
сармутахассиси
Шўрои ҳоҷагии
фермерӣ, деҳқонӣ ва
соҳибони заминӣ
наздиқавли
Ўзбекистон.

ХАБАРҲО

ҲАЛЛИ МУШКИЛОТ ДАР ХУДИ МАҲАЛЛАҲО

Дар ҷамоаи шаҳрвандони маҳаллаи Асака воқеъ дар ноҳияи Мирзо Улуғбеки пойтахт ҷамъ 3125 нафар соқинон аҳлу тифоқ умр ба сар мебаранд, ки дар 1232 қонадон муттаҳид буда, ба миллату халқиятҳои гуногун мансуб мебошанд. Назар ба таъкиди ёрддамчиӣ ҳокими ноҳияи зикршуда Бунёд Раҷабов, шароити зисту зиндагии онҳо ҳарҷониба омўхта ва ба қаҳор тоифа ҷудо қарда шудаанд.

Хусусан, пиронсолони бепарастор ва аҳолии ниёзманд, онҳое, ки ба соҳибқорӣ майл доранд ё ҷўёи шўғл мебошанд, мавриди эътибори доимиянд. Ба 28 нафар дар гирифтани воми имтиёзнор қумак расонда шуд. Ба онҳое, ки ҳунармандии миллиро ривоҷ доданианд, 225 миллион сўм ҷудо гашт. 22 нафар ҷавонон ба омўзиши қасбу ҳунар фаро гирифта шуданд. Қитобхонаи маҳалла, ки ба наздикии дари худ боз қард, ба адабиётҳои зарурии таъмин. Яке аз биноҳое, ки бекор меҳобид, аз таъмир баромад ва ба маркази таълимии табдил дода шуд.

Барои он ки ба маълумотҳои реалӣ дар бораи вазъи иҷтимоии аҳоли соҳиб шавем, боъд қона-қона гардем, мушқилоти мардум омўхта, ёрии саривақтӣ расонем, меғўяд ёрддамчиӣ ҳоким Б. Раҷабов.

САЙРГОҲҲОИ БАРҲАВО – ХУСНИ ПОЙТАХТ

Сайргоҳҳои нав ва гўшаҳои истироҳатие, ки баъди бозсозӣ намуди замонавӣ мегиранд, дар пойтахт торафт афзуда, ба маркази ҷумҳурии ғайзи дигар бахшида, аҳолиро бештар ба худ қалб менамоянд.

Мавзеъ ва гузарҳое, ки дар гузаштаи наздик қаробазорро менамоянд, ҳоло қуллан сабуз хуррам ва зебою хушнамуд. Бунёдқорҳои ва офарида шудани шароитҳои қарҷониба қулай барои сайр ва дамгирӣ ба фароғатқунандагон рўҳбаландӣ ва қай-ғияти хуб мебахшанд. Баробари хуррам-қардонӣ ба боз қам қолиби диққат таъмирсозии тарҳи биноҳои бисёршоёна, нақшу ниғор дар намуди онҳо эътибори

алоҳида нигаронида мешавад. Вақтҳои охир хусусан сайргҳои Қайқоннавардон дар ноҳияи Яққасарой, маҳаллаи ба номи Юрий Гагарин дар ноҳияи Қилонзор, Боги истироҳатии Авиасозҳо дар ноҳияи Яшнобод ҳеле серодам мебошанд.

БАҲСИ ОИЛАҲОИ БЕҲТАРИН

Дар қасри «Туркистон»-и маркази ҷумҳурии давраи шаҳрии озмун-азназаргузарони «Оилаи ибратбахши Ўзбекистони Нав» баргузор гардид.

Ҳонадонҳое, ки қарҷониба намунавианд ва дар зинаи пештара бо иштироки намоандагони 12 ноҳияи пойтахт аз рўйи шарҳҳо, ки гузошта шудаанд, ғолиб баромадаанд, бо иҷрои рақсу суруд, намоиши маҳсулоти ҳунарии дастӣ, ки дар онҳо арзишҳои миллии фарҳангиомон муҷассаманд, эътибори ҳозиронро ба худ қашиданд.

Дар қорабиние, ки аз ҷониби Қумитаи оила ва қанону духтарон, ҳокимияти шаҳри Тошқанд ва идораи шаҳрии қумитае, ки зикр гашт, ғолибон бо диплом ва тухфаҳои арзишнок тақдиронида шуданд.

ҒОЛИБОН МУАЙЯН ШУДАНД

Баҳси ҷавонони қобилиятноки ҷумҳурий аз рўйи иҷроғарии миллий, асбобҳои халқӣ, санъати тасвирию амалӣ, гўяндагии баҳшӣ, ҳореография, саҳна-қаҳои театрӣ барои инсурҳои санъат тахти унвони «Қалб» ду моҳ давом намуд, ки ба он Вазорати фарҳанг, Иттиҳодияи композиторон ва оҳангсозони ҷумҳурий сару бар буд.

Инак, қорабини ҷамъбаст ва 22 нафар бехтаринҳо соҳиби «Гран-при» шуданд. Вақте истеъдод дар вақташ тарбия ёфт ва дуруст сафарбар гашт, он ба ояндаи санъат ва фарҳанги миллии заминаи хуб ҳоҳад гашт, гуфта шуд дар фурувари қорабини ва таъкид гашт, дар ўзроғмоии навабтӣ бо унвони «Қалб» ҷавонони қобилиятнок сидқан ва қалбан маҳорат ва муҳаббати ба санъат доштаашонро намоиш қарданд.

М. ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

ФАРЗАНДОНИ БОМАЪРИФАТ – БАХТИ ОИЛА

Сарвари давлатамон аз рӯзҳои аввали ба вази фаи худ шурӯ кардан, ба таълим ва тарбияи ҷавонон эътибори алоҳида зоҳир мекунад. Инчунин, баробари баланд бардоштани мақоми омӯзгорон, зина ба зина зиёд кардани маоши муаллимон қарорҳои дахлдор қабул кард, то ҷавонон соҳибони дониши баланд шаванд.

Ҳар як эроди некибона ва дуран-дешонаи сарвари давлат ба ояндаи дурахшони ҷавонони кишварамон нигаронида шудааст.

Ҳоло ман бо рӯзномаҳои таҷрибаҳои мо доир ба таълими тарбияи ҳуб додан ба фарзандон, сармоя гузоштан барои маълумоти олий гирифтани онҳо ва дар оянда меваи ширини онро чашидан баҳам диданиам.

Пас аз хатми Донишгоҳи давлатии Намангон, дар мактаби таълими ҷамоғони рақами 1-уми шаҳри Чуст ба мактабиён аз фанни забони русӣ дарс додам.

Барои илмомӯзии фарзандонам аз синни бачагашон ҷамаи шароитро фароҳам овардам. Кӯшиш намудам, ки ягон дақиқа вақташон беҳуда наравад. Саъю ҳаракати ман натиҷаи дилхоҳ дод. Писари калонӣ Беҳзодҷон ба Донишгоҳи муҳандисию технологияи Намангон бо гранти давлатӣ қабул шуд. Ба бародараш таъя карда, писари дуюмӣ Бобурҷон ҳам ҳар як фанро сари вақт азбар кард. Ба факултаи иқтисодиёти Донишгоҳи шарқшиносии Тошканд қабул шуд. Ӯ орзу мекард, баъди хатми бакалаврият магистратураро дар Чопон идома диҳад. Ба орзуяш расид. Ҳатто дар олимпиадаи Токио тарҷумонӣ низ кард. Бунёдҷон низ аз пайи бародаронаш рафт. Ӯ ҳоло дар Донишқадаи муҳандисию технологияи Намангон таҳсил мегирад. Духтарам Марҷона донишҷӯи факултаи забони русии Донишгоҳи миллии Ўзбекистон мебошад. Беҳзодҷон ва Бобурҷон ҳоло соҳиби хонаву дар. Онҳо бо ҳамсаронашон ахлу тифоқ умр ба сар мебаранд.

Меҳнатдӯстӣ, илмомӯзӣ гарави комёбиҳои бузург мебошад.

Манзураҳон КАРИМОВА, шахрванди ҷамоати шахрвандони маҳаллаи Дўстликӣ ноҳияи Чуст вилояти Намангон.

Бокс

КОМЁБИИ НАВБАТИИ ШАҲРОМ

Муштзани бухорой Шаҳром Ғиёсов ба қарибӣ дар Лас-Вегаси ИМА дар низоми бокси касбӣ дар вазни нав қувваозмоии аввалини худро гузаронд.

Ин дафъа вай бо рақиби мексикагии худ Кристиан Гомес ба ринг баромад. Мухорибаи онҳо 10 раунд идома ёфт. Бояд таъкид намуд, ки Шаҳром дар қис-

мҳои чорум, ҳафтум ва даҳум рақиби худро ба ҳолати ноқдаун оварда, болодастӣ кард. Ҳамин тариқ, вай бинобар ҳолҳо голиб баромад ва дар вазни 66,6 килограмм – IBF

соҳиби камарбанди чемпионати қушоди Амрикои Шимолӣ гардид. Гуфтан ҷоиз аст, ки ин ғалабаи сиздаҳумини Шаҳром дар бокси касбӣ буда, нӯхтои ин қувваозмоӣ бо нақаут анҷом ёфтааст.

А. АВЕЗОВ, муҳбири «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.

Садсола шаведу ҷавон бимонед

МАДАДГОРИ ҲАМСАР БУДАН БАХТ АСТ...

Агар ба роҳи ҳаёти ибратпазири симоҳи бузург, инсонҳои машхур назар андозем, мебинем, ки барои ба камол расидан ва соҳиби обрӯю эътибор гардидани онҳо модар ва ё рафиқи ҳаётишон нақши муҳим бозидаанд.

Машкураая Иброҳимова завҷаи Қаҳрамони Ўзбекистон, арбоби ҷамоатӣ, Артисти халқии СССР Зикир Муҳаммадҷонов мебошад.

Машкураая дар роҳи пурпечуби зиндагӣ, барои расидан ба муваффақиятҳои ҳунарпеша, дар тарбияи фарзандон ҳамеша кумакрасон ва таъяқо буд. Зеро дар паси ҳар як инсонӣ бузург, номдор ва дорон хислатҳои неки инсонӣ зани оқилува ҷонфидо меистад.

Соли ҷорӣ Машкураая 100-умин баҳрони умри хешро пешвоз гирифт. Ӯ барои дар рӯи инсондӯстии халқаравӣ, садақат ба Ватан, гиромидошти инсон тарбия

намудани насли наврас ба нишони сарисинагии “Мӯтабар аёл” сазовор гардидааст. – Бо Зикирака моҳи февралӣ соли 1941 издивоҷ кардем. Баъди 5-6 моҳи хонадоршавӣ ҷанги дахшатнок сар шуд. Ҳамон вақт Зикирака дар заводи ҳарбии ба номи Чкалов челонгариро омӯхта, дар як шабонарӯз 18 соат кор карда, бо истехсоли зарфи сӯзишвории калонҳаҷм машғул буд. Барои сохтани он бояд 12 соат кор мекард. Аммо ӯ вақтро ду баробар кӯтоҳ карда, нақшаи корро барзиёд иҷро мекард. Ӯ ба назари роҳбарон намоён гашта, ҳамчун коргарии ғаллоқ шинохта мешавад. Сураш дар тахтаи пешқадамон ҷой мегирад.

Машкураи наварӯс баҳри таъмини рӯзгор ва дастгирии шавҳар ба фабрикаи бофандагии Тошканд ба кор даромад. Дар қатори як гуруҳ занону духтарон ба либосдӯзӣ барои фронт машғул шуд.

Оилаи ҷавон ҳамҷикат, ахлу тифоқ, ба ғаму ташвиш

ва норасоии зиндагӣ сабру қаноат карда зиндагӣ мекард. Аммо имтиҳони тақдир буд магар, онҳо солҳои тӯлонӣ фарзанддор набуданд. Худи Машкура дар оилаи падар фарзанди ягона буд.

Соли 1943 падараш хангоми ба фронт рафтан бо ҳасрат гуфта буд: “Афсӯс, набарро надида ба ҷанг рафта истодаам. Акнун ӯро ба бағал мегирам ё не...” Падараш башорат карда будааст. Даре нагузашта аз ӯ хати сиёҳ омад...

Бефарзандӣ ба бахти оила соя меафканд, аммо зану шавҳар ноумед намешуданд. Машкура «дастдорони дарду ҳасраташро намекушод», баръақс бо муносибатҳои самимона ва меҳрубониҳои беандозаи худ ба шавҳараш таъяқо мешуд, умед мебахшид.

(Давомаш дар сах. 4) →

ДУРДОНАИ ШАРҚ САМАРҚАНДИ БОСТОНИСТ

Шумораи дуҷоми маҷаллаи фарҳангӣ, адабию илмӣ – “Дурдонаи Шарқ” аз ҷоп баромад. Маҷалла чӣ мушкилот дорад, дурнамои он чӣ гуна хоҳад буд? Дар ин хусус хабарнигори ҷамоати «Овози тоҷик» Ёқтам ИБРОҲИМ бо сардабири маҷалла, раиси шӯъбаи тоҷикии Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон дар Самарқанд Асадуллоҳ Исмоилзода суҳбат ороств, ки пешкаши муштариёни гиромикадр мегардад.

– Аввал бигӯед, ки барои чӣ маҷалла “Дурдонаи Шарқ” номгузорӣ шуд? Дар оинномаи маҷалла чӣ нуктаҳо зикр шудаанд?

– Нахуст бояд бигӯем, солҳои тӯлонӣ орзу доштем, ки дар ҷумҳурии маҷаллаи фарҳангӣ-адабӣ дошта бошем, то аҳли адаби тоҷикро сарчамъ созад, дурдонаҳои наср ва назми онҳоро ба алоқамандони адабиёт эҳдо кунад. Бубинед, ки орзу дар марҳилаи нави Ўзбекистони Нав, ки Раисҷумҳури мо як сиёсати навро пиеда кардаанд, ҷомаи амал пӯшид.

Ба мушоҳида мерасад, ки барои рушди фарҳанги миллияҳои мухталиф дар Ўзбекистон шароити созгор фароҳам оварда шудааст. Мо аз ҳамин имко-

ният истифода бурда тасмим гирифтем, ки ҷопи маҷалларо роҳандозӣ кунем.

Сари номи он бисёр андешидем, ҳатто дар шабақаҳои Интернет барои номи беҳтарин озмун зълон кардем. Охирулаам маҷаллаи номи “Дурдонаи Шарқ”-ро гирифт. Зеро он дар Самарқанд, ки онро дар саросари ҷаҳон дурдонаи Шарқ мешуморанд, ҷопи шуда истодааст.

Дар оиннома акс ёфтааст, ки дурдонаҳои насру назми аҳли адаби форсзабонро пешкаши муштариён мекунем. Дар Ўзбекистон ҳавзаи адабии муқаддир тоҷикӣ ташаккул ёфт. Фурсат расидааст, ки намояндаҳои он ба ҷаҳонӣи муарифӣ шаванд.

Чуноне ки дар оинномаи маҷалла зикр шудааст, мақсоди дувум – тарбияи ҷавонони нақалами тоҷик мебошад. Мо ният дорем, ки барои онҳо як мактаб муҳайё намоем, то ки онҳо аз гузаштаву имрӯзи адабиёт, фарҳанг ва таърихи мардуми мо бохабар бошанд.

Имрӯз агар мо беш аз 250 мактаби тоҷикӣ дошта бошем, дар китобхонаҳои онҳо китобҳои тоҷикӣ хеле каманд ва мо ният дорем, ки ин холигоҳро ҳам пур кунем.

Мо дар шумораи нахустин аз намунаҳои эҷодии қариб сӣ нафар эҷодкорони тоҷик, дар радиои ин кор аз адабиёти Эрон, Афғонистон, Тоҷикистон намунаҳо овардаем.

– Рӯшод бояд бигӯем, ки имрӯз мактабҳои тоҷикӣ камшумор гардидаанд, мардуми тоҷикии ин диёр маҷаллаву рӯзнома, китобхоро ба забони модарӣ кам мутолаа мекунанд. Бинобар ин барои ҷопи маҷалла ҷуръат мебоист, ки аз ҷониби шумо зоҳир гардид. Ҳуб, агар натиҷагирӣ кунем, ҷопи нахустини фаслнома бо теъдоди 1550 нуса ҷихоро аён сохт,

бобати ба дасти муштариён расондани он чӣ мушкилиҳо ба миён омад?

– Дар ҳақиқат, ҷопи маҷалла барои аксарияти тоҷикон иде буд. Мардуми мо интизори ҷопи ҳамин гуна маҷалла буд ва хонандагони асосии мо аҳли зиё мебошанд. Мо дар ин хусус аз минбарҳо суҳанронӣ доштем. Буданд онҳое, ки бо ваъдаҳои хушқу ҳоли домани моро бо ҷоремағзи пуч пур карданд, аммо одамони ҷимматбаландро ҳам дорем. Баъзеҳо барои як сол ба маҷалла обуна шуданд. Албон ҳастанд онҳое, ки меғӯянд: маҷалла аз ҳисоби ҳомиён, сарпарастон ҷоп шуд, ҷаро онро фурӯхта истодаед? Бовар кунед, ягон кас пайдо нашуд, ки ҳарчи маҷалларо ба ӯҳда гирад, лекин буданд онҳое, ки аз мо кумаки моддиро дарғ надоштанд. Масалан, аз Тошканд Мурод Мақсудов микдоре ба ҳазинаи мо ирсол карданд. Яке аз тадбиркорони самарқандӣ Фурқат Узоқов ҳам як микдор пул барои ҷопи маҷалла дод. Афсӯс, ки ин микдор 5-10 ғоизи ҳароҷоти таъбу наشري маҷалларо ташкил кард, ҳол он ки барои ҷопи маҷалла 30 миллион сӯм сарф гар-

дид. Хушбахтона, маҷалла бо кумаки қабл аз ҷама аҳли зиё: омӯзгорон, адибон ба дасти хонандагон расид. Дар ин ҷо ҳам мебояд, ки ҷимматбаландии тадбиркоронро зикр намоем. Яке аз вакилони Шӯрои намоёндогони ноҳияи Самарқанд Абдуҷаббор Умаров зиёда 100 нуса маҷалларо ҳарида, ба мактабҳо таъфа кард. Ин ҳам дастгирии як тан зиёӣ аст, ки боиси сарбаландии мо гардид. Аммо баъзе эҷодкорон, ки намунаҳои эҷодӣ худро дар саҳифаҳои маҷалла надидаанд, онро харидорӣ накарданд.

– Ҳуб, маҷалла чӣ нақшаҳои эҷодӣ дорад? Ҳақиқат қалами муаллифон, маоши ҳодимон аз қадом ҳисоб пардохта мешаванд?

– Ин саволест, ки дарди моро ифода мекунанд. Вақте ки кори маҷалларо роҳандозӣ мекардем, эҳсос мекардем, ки ҷопаш як муваффақияти бузург аст. Чунки мо – тоҷикони Ўзбекистон дар садсолаи охир маҷаллаи фарҳангӣ-адабӣ надоштем. Мақсад аз ҷопи маҷалла тифоқат нест. Вақте ки соли 2021 шӯъбаи тоҷикии Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон ташкил шуд ва маро роҳбар таин карданд, дар пеши

худ мақсад гузоштем, ки акнун шӯъба қафат ба ном фаёлият накунад, балки он корҳои амалиро ба сомон расонад. Ва барои ҳамин ҳам бо аҳли ҷамоати Самарқанд ва эҷодкорон машварат ороствем. Мо маҷалла ва Хонаи таъбу наشري эҷодии «Маҳорат»-ро ташкил кардем. Онҳо то ҳанӯз фаёлият доранд.

Фидоии фарҳанги тоҷик буданд, ки ба мо кумак ва дастгирӣ карданд. Мо аз маош умедвор нестем. Мақсад роҳандозии пайвасти маҷалла мебошад. Аммо бояд рӯшод бигӯем, ки бидуни ҳавасмандгардонии моддӣ кор пеш нараватанаш мумкин. Барои ҳамин кӯшиш ба ҳарӣ дода истодаем, ки аз ҳисоби ҳомиён, грантҳои давлатӣ, ки ҷудо мешаванд, агар мо дар озмунҳои он голиб оем, ба ҷамаи нафароне, ки ба мо мадад мерасонанд, кумаки моддӣ бирасонем.

Раиси Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон Сироҷиддин Сайид ваъда дод, ки як хонаи муҳаққазро ба мо месупорад.

Мусоҳиба
Ёқтам ИБРОҲИМ, САМАРҚАНД.

Дар арзҳои дӯстӣ

АҲЛИ АДАБУ ФАРҲАНГ ДАР ТАҲКИМИ ДЎСТИВУ РАҒОҚАТ НАҚШИ МУАССИР ДОРАД,

— меғӯяд академики тоҷик Кароматулло Олимов

Бештар аз панҷ сол аст, ки робитаҳои Ўзбекистон ва Тоҷикистон дар самтҳои гуногуни ҳаёти сиёсӣ ва иқтисодӣ ва иҷтимоиву фарҳангӣ барқарор гардидаву ин сол аз сол сустариш меёбад. Ин падидаи неқ маҳз ба шарофати иродаи сиёсии Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ва Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон рӯйи кор омадааст. Ташкили сафарҳои эҷодии олимону журналистон ва боздиди онҳо аз ин ё он кишвар аз намунаи беҳтарини ҳамкориҳо дар соҳаи фарҳанг иттилоот мебошад. Дар ин замина аъзои як ҳайат аз Тоҷикистон ба шаҳрҳои бостонии Самарқанду Бухоро таширф оварданд ва бо аҳли адабу фарҳанг ва хунари ду шаҳр якҷанд дидору мулоқот анҷом доданд.

– Ин сафари мо сафари одӣ нест, балки ба ин васила мо дар аснои ин сафар ҳаёти дӯстони худро меомӯзем, аз ёдгориҳои таърихиву меъморий боздид мекунем, аз таърихи гузашта ибрат мегирем, ёди онҳоро ғиромӣ медорем, ки барои рушду тақомули ду кишвари ҳамҷавор заҳмати зиёд кашидаанд, – гуфт дар яке аз мулоқотҳо академик Кароматулло Олимов.

Вай афзуд, ки ба мардуми шарифӣ Самарқанд бо ҳавас менигарад. Чунки онҳо идомадиҳандагони иқдомоти наҷиби

ҳамон ниёконе мебошанд, ки дар гузаштаи дуру наздик неъматҳои бузургӣ моддӣ, маънавий ва фарҳангиро барои наслоҳои баъдӣ ба мерос гузоштаанд. Ҳоло ин неъматҳо боиси ифтихори тамоми мардуми Тоҷикистон низ мебошанд.

– Ҷойи ифтихор аст, ки ман шоғирди Алоуддин Баҳоваддинов ҳастам. Ин шахсияти бузург маҳз дар шаҳри бостонии Самарқанд зодаву парварда шудааст ва барои ду кишвару мардуми он хидматҳои арзандаву шоиста анҷом дода-

аст. Дар баробари шаҳрҳои Тошканду Самарқанд дар Тоҷикистон низ шоғирдони зиёдро тарбия намудааст, ки имрӯз қорҳои ӯро идома меодиҳанд. Шаҳсан ман дар назди мардуми Самарқанди бостонӣ қарздорам, барои ҳамин дар ҳақи устод Алоуддин Баҳоваддинов чанд китоб таълиф ва нашр намудам, – изҳор намуд академик.

Кароматулло Олимов меғӯяд, баъзан дар байн сардиҳо меафтанд ва мушкилиҳои зиёд эҷод мешаванд. Чунин ҳолу вазъият дар байни Тоҷи-

кистону Ўзбекистон низ ба миён омада буд ва он хеле ба сактихо паси сар гардид.

Академики тоҷик ба он нукта боз таъкид варзид, ки ба даст омадани сулҳи тоҷикон танҳо барои мардуми Тоҷикистон не, балки барои мардуми кишварҳои Осиёи Марказӣ муҳим шумурда мешавад ва он дар осори гуногуни таҳлилгарони олам эътироф шудааст.

– Ҷойи шубҳа нест, ки бо омадани сулҳу ваҳдат дар Тоҷикистон аз ҳаракатҳои ифротгароиву маъзабӣ ва террористӣ дар минтақа ҷилавгирӣ шуд. Аммо

агар Тоҷикистон ба майдони ҳарбу зарб табилад меёфт, маълум набуд, ки ин раванди ноғувор мардуми кишварҳои Осиёи Миёнаро то чӣ андоза ба қоми худ мекашид. Маҳз ҳамин маъниро ду сарвари давлати ҳамҷавор ба ҳубӣ дарк мекунанд ва қоре карданд, ки ҳоло мо дар ҷунин фазаи дӯстиву рағоқат ба сар мебарем, – гуфт академик Олимов.

Вай дар мавриди мустаҳкам намудани ришатаҳои дӯстӣ, эҷоди фазаи амну ором нақши аҳли фарҳанг адаб, хусусан журналистонро хеле муассир арзёбӣ кард. Барои ҳамин сафари эҷодии кормандони рӯзномаи “Ҷумҳурият” тахти сарвари сардабири он Курбоналӣ Раҳмонзода ба Ўзбекистон барои иҷрои ҳамин рисолати муқаддаси хоҳад кард.

Дидору мулоқотҳои меҳмонони тоҷикистони дар шаҳри Бухорои шарифӣ аз боздиди мақбараи асосгузори давлати Сомониён – Исмоили Сомонӣ шурӯш шуд. Баъд онҳо аз ҷойҳои таърихиву меъмории ин шаҳри қухан боздид намуданд. Дар нимаи рӯзи дувуми сафари эҷодӣ ба Маркази милли-фарҳангии тоҷику форси вилояти Бухоро таширф оварданд.

– Мо аз таширфи шумо хеле сарфарозем. Ин гуна дидору мулоқотҳо бояд ҳарчи бештар

роҳандозӣ шаванд, зеро дӯстии мо оҳиста ба меҳру муҳаббат ва шафқат табилад хоҳад ёфт. Мо аз азал дӯсту бародарем ва ин рисолати некро бо қомали эҳтиром ва арҷгузорӣ идома хоҳем дод, – гуфт раиси Маркази милли-маданияти тоҷику форс Рауф Авезов.

– Ҳамроҳи мо як гуруҳ рӯзноманигорони ҷавон низ омадаанд. Аксари онҳо бори нахуст ба шаҳрҳои Самарқанд ва Бухорои Шариф омадаанд. Бо итминон гуфта метавонам, ки онҳо аънаҳои неки ниёкони моро бо эҳсоси масъулият идома медиҳанд, – қайд намуд ҳодими намоёни давлатӣ М.Асрорӣ.

Дар мулоқот як гуруҳ омӯзгорон низ иштирок доштанд. – Ман Донишгоҳи давлатии омӯзгории Душанбе ба номи устод Айнори хатм кардаам. Солҳои зиёд дар мактаби деҳаам аз забон ва адабиёти тоҷик ба насли наврас сабақ додаам. Аз барқарории муносибатҳои Ўзбекистону Тоҷикистон хеле шоду масрурам. Зеро он орзуву ормонҳои моро бароварда месозад.

Мирасрор АҲРОРОВ, Амрулло АВЕЗОВ, муҳбирони “Овози тоҷик”.

БУХОРО.

РАҲНАМОИ ТАЪЛИМ

Маҷмаи “Раҳнамои таълим” барои омӯзгорони фанни забон ва адабиёти тоҷик дастуруламалест, ки онҳо дар ҷараёни дарс истифода ба-

ранд. Маҷмаи натиҷаи таҷрибаҳои ҷандсолаи муаллим Хотамалӣ Раҳматов мебошад. Аксар маводи он дар доираи дарсҳои алоҳида санҷида шудааст. Муаллиф сари ҳар як мавзӯ хеле дақиқназарона истода, барои ба хонанда ва омӯзгор расондани маълумоти мавриди зарурӣ заҳмати зиёд бурдааст.

– “Раҳнамои таълим” ном гузоштани дастури таълими низ бесабаб нест. Зеро, ҳар як маводи пешниҳодшуда дар хусуси усул ва методи омӯзиши ягон мавзӯи дарсӣ ё роҳҳои навиштани мақолаву рисолаҳои илмӣ маълумот медиҳад, – меғӯяд дар сарсухан устоди Донишқадаи омӯзгории Чирчиқ Ҳикмат Султонзода.

Маҷмаи омӯзиши таълими аз ҳар ҷиҳат хонандабод буда, барои шахси худогоҳ дастури арзишманд аст.

Асалоӣ САРХАТЗОДА, САМАРҚАНД.

АГАР МОДАРОН САЛОМАТ БОШАНД....

Доктори илми тиб, профессор Баҳодур Неъматҷонов соли 1962 дар шаҳри Самарқанд ба дунё омадааст. Пас аз хатми мактаби Ҳамагонии рақами 9-уми шаҳр соли 1979 донишҷӯи Донишқадаи тиббии Самарқанд гардида, соли 1985 онро хатм кард. Солҳои 1985-1987 дар ординатураи клиникии донишқадаи мазкур таҳсил гирифт. Солҳои 1988-1991 аспирантура ва бозомӯзиро дар шаҳри Самарқанд гузашта, рисолаи номзадиро дар ҳамагон ҷо дифоъ намуд. Соли 1993 рисолаи докториро бомуваффақият ҳимоя намуда, аз соли 1995 то имрӯз вазифаи мудири кафедраи акушерӣ ва гинекологияи Донишқадаи тиббии Самарқандро ба ўҳда дорад. Қариб 300 мақолаи вай дар матбуоти хориҷа ба таъб расидаанд. Муаллифи зиёда аз 18 дастури услубӣ барои табибон аст. Инчунин, соҳиби 8 ғитирӯв, 20 пешниҳоди ратсионализаторӣ мебошад.

Тахти роҳбарии профессор Баҳодур НЕЪМАТҶОҶОВ 4 нафар ходими тиб рисолаи номзадӣ ва як нафар рисолаи докторӣ ҳимоя кардаанд.

— Баҳодур Болтаевич, биед, сӯхбатор аз суоли анъанавӣ оғоз кунем. Дар солҳои охир аҳли кафедраи акушерӣ ва гинекология чӣ қорҳоро анҷом доданд?

— Мебояд таъкид кард, ки дар Ёзбекистон модели миллии тандурустӣ тарҳрезӣ шудааст, ки шиори вай «Модари солим — кўдаки солим» мебошад. Бино ба ҳамин тавроил мо бисёр қорҳоро анҷом додем. Ҳама тадбирҳои андешидани мо барои солимгардониҳои занҳои синни таваллуд буда, ба субут расонда шуданд. Маълум аст, ки танҳо модари солим кўдаки солимро ба дунё меоварад. Мо дар шаҳр ва ноҳияҳои вилояти Самарқанд шудем. Дар мулоқотҳо маҳз дар ҳамин мавзӯ маърузаҳо хондем. Онҳо ба маърифатомӯзии занҳои синну соли таваллуд равона карда шудаанд.

— Бигўед, ки кадом бемориҳо дар миёни занон бештар ба назар мерасанд?

— Ин қабл аз ҳама анемия — қамхуни аст.

— Ин бемории чӣ гуна ба вуҷуд меояд?

— Сабабҳои аз ҳўроқхўрии ва тарзи зиндагии нодуруст ва менталитети халқи мо бармеоянд. Мо дар маърузаҳои ман тақрир ба тақрир талқин кардаем, ки занҳо мебояд ба тартибӣ дурусти ҳўроқхўрии риоя намонанд. Дар тариқи ҳўроқ бояд ҳатман витамини микроэлементҳо бошанд.

— Шумо ба ҳайси як мутахассиси варзидаи гинекология ба занҳои ҳомила чӣ маслиҳатҳо медиҳед?

— Нуктаеро таъкид мекунам: синну соли муайяни тавлиди тифл ҳаст. Ин ҳама бошад, тақрибан аз 20 то 30-солагии аст. Дар ин фосилаи вақт занҳо ду ё се фарзандро ба дунё меоранд. Фосила аз як зоиш то дигараш бояд се-чаҳор сол бошад.

Дар замони наҷандон пеш гоҳо занҳо то 10-11 тифлро ба дунё меоварданд, ҳатто ба чунин занҳо унвони «Модари қаҳрамон»-ро меоданд. Ин амал тақдир мегардид. Аз назари мо — аҳли тиб ин амал нодуруст буд. Ба андешаи мо якто зан ду-се тифлро ба дунё орад, ки фоя аст. Зеро тавлиди кӯдаки пайи ҳама ва зиёд саломати занро заиф ҳоҳад кард. Ба қомеа кўдаҳои ҳамаҷониба солим лозиманд. Мо ба бонувон талқин мекунем, ки зоишҳои пайи ҳама нерӯи ҷисмониро заиф мегардонанд ва чунин иқдом паёмади нохуш ва ноғувор дорад. Аз ин рӯ, ду ё се фарзандро ба дунё оварда, ба онҳо таълиму тарбияи хуб додан қорист.

— Дар ҳусуси бемориҳои занон бо рақаму санадҳо ҳарф мезадед...

— Фақат бисёранд. Аз ин панҷ-даҳ сол пеш ақсари занҳо аз ҳунравии барзиёд ҳангоми таваллуд аз олам мегузастанд. Ҳозир сиёсате пиёда шудааст, ки тибқи он амнияти

модаршавӣ ва тавлиди кўдак боздошта мешавад. Ёзбекистон аз нахустинҳо шуда барномаи Созмони ҷаҳони тандурустиро қабул кард, ки ҳоло он ба ҳаёт таъбиқ карда мешавад.

— Мо — рўзноманигорон дар ҳусуси оқибатҳои зану шавҳаршавии ҳешу табор бисёр навиштаем. Аммо то ҳол натиҷа қам аст. Шумо дар ҳамин ҳусус чӣ андешаҳо доред?

— Чунин падида, ки решаҳои амиқ аст, муаммои қалон мебошад. Тибқи қонунгузори чунин никоҳро манъ кардан лозим. Пас аз зану шавҳаршавии ҳешу табор агар зан ҳомила шавад, он ҳанўз дар батни модар инкишофи аномалии мегирад. Дар натиҷа эҳтимол ҳаст, ки кўдак бо айбу нуқс, маъюбу маслуқ ба дунё ояд. Ин падида паёмади нохуш дошта, гоҳо ранги фоҷиавири мегирад ва он бештар дар деҳот ба мушоҳида мерасад.

Мо маротибаҳои зиёд дар миёни мардум будем, дар ҳамин мавзӯ маърузаҳо хондем. Ба андешаи мо, мебояд, ки дар Кодекси оила ҳамин нукта зикр шуда, чунин никоҳҳо мамнў эълон карда шавад, дар он сурат натиҷаи назаррасро соҳиб шудан мумкин аст.

— Безурриётӣ ҳама дар мард ва ҳама дар зан буданаш мумкин аст. Бигўед, ки вай чӣ гуна ба вуҷуд меояд ва оё безурриётиро табоабт кардан мумкин аст?

— Безурриётӣ як масъалаи қалони иҷтимоист. Сабаби асосии он илтиҳоби узви таносул аз инфексияи бо роҳи алоқаи ҷинсий сироятёфта мебошад. Ҳозир гирифташавӣ ба чунин инфексияи зиёд шудааст. Роҳи амниятӣ аз чунин инфексияи чӣ гуна аст? Барои ин на фақат зан, балки мардро ҳама табоабт кардан лозим аст. Мардро табибӣ уролог, ё андролог, занро гинеколог табоабт мекунанд.

Безурриётӣ дар сурати генетикӣ будани он табоабташаванда аст. Дар миёни зану шавҳар меҳру муҳаббат бошад, ин беморию табоабт кардан мумкин аст. Дар навбати аввал илтиҳоби узвҳои таносулро барҳам

задан лозим. Имрӯз ин масъалаи рўзмарра барои боздоштани саломати репродуктиви ҷавонон, наврўзгорон мебошад.

Дар Маркази тиббии бисёрсоҳаи баҷагона мо дар ҳамакӯрӣ ва ҳамадастӣ шўъбаи гинекологии наврасонро қўшодем. Вай дар амал маркази ягона дар қумҳурий аст.

— Қобили тазаққур аст, ки муаммои модаршавӣ бо айёми кўдакии дуктарон амиқ вобаста аст. Модарҳои онҳоро аз ғаҳвора сар карда, эҳтиёт бояд кард. Дуктарбача ҳама аз ҷиҳати ҷисмонӣ ва ҳама эҳтӣ нозуктар аст. Сад таассуф, ки мардуми мо ба дуктарбачаҳо эътибор намеиҳанд. Агар кўдак писар таваллуд шавад, гўсфанд мекунанд, мардуми зиёдад медиҳанд. Чунин падидаи зиндагӣ на танҳо дар мо, балки дар Машриқзамин ҳукми анъанаро гирифтааст.

— Ин аз менталитети мардуми мо ҳама бармеояд. Агар фарзанд писар бошад саҳл сараш дард қунад, даррав ба дуктур мебаранд. Чунин муносибаторо ба дуктар ҳама муносиб бояд дида. Ниғоҳбин, таълиму тарбияи писарон ва дуктарон як хел шуданаш лозим аст. Ин гендер, яъне як хел гуфтан аст.

Дар шўъбаи зикрёфта бошад, 15 кати беморӣ ҳаст. Дар миёни дуктарбачаҳо аномалия бисёр мушоҳида мешавад. Инро барои чӣ гуфта истодаем? Ақсариати падару модарони дуктарбачаҳо бо ҳама муносибатҳои ҳешу таборӣ доранд. Дар ақсари фарзандони волидайнӣ ҳешу табор иллатро мушоҳида кардаем.

— Аз падару модарон боз кадом бемориҳо аз тариқи ирсият ба фарзандон мегузаранд?

— Барои ин дар Самарқанд Маркази скрининг ҳаст. Дар ҳамагон ҷо тадиқи ҳоссаи генетикӣ гузаронда мешавад. Қори мо бошад, табоабт кардан аст.

Мусоҳиб Ўқтам ИБРОҶИМ.

САМАРҚАНД.

ЛАТИФАҶО

Як андақ чаптар...

Шахсе ба назди раиси ҷамъияти шаҳрвандон бо шикоят омад.

— Расвоӣ! Чора бинед! Ҳар бегоҳ дар назди тирезаи ҳонае, ки рӯ ба рӯи ҳонаи ман қарор дорад, зане либосҳои мекашад. Ин беҳаёист!

Бегоҳ раис ба ҳонаи ў омад ва ба тирезаи ҳонаи муқобил нигоҳ кард гуфт: — Қучост он зан, ҳеҷ касро намебинам?

— Шумо ба чаптар нигоҳ кунед.

— Касе наменаояд.

— Истед, ба болои шкаф бароед.

— Бо вуҷуди ин касеро намебинам.

— Ба тарафи чап як андаки дигар ҳама шавед.

Раис ҳам шуда буд, ки аз болои шкаф ба рӯи фарш афтид.

Соҳиби ҳона:

— Мана, ҳар бегоҳ аҳвол ҳамин!

Ман ҳама задам

Зан ба ҳонаи травматолог даромада шикоят кард:

— Дуктур, вақте ҳонаро тоза мекардам, барқи қангшак зад.

Пас, қаро поятон доқапеч аст?

— Ман ҳама онро задам.

Чашмҳоятро пўш

Ду зан савори мошин мегарданд. Яке аз дигараш хоҳиш кард:

— Мошинро оҳистатар ронӣ намешавад, ба садама дучор шуданамон аз эҳтимол дур нест.

Ту ҳама мисли ман чашмонатро пўшӣ, олам гулистон!

Узрпурсӣ

Дуктаре нафареро сабуқ бо мошини заде. Он нафар гуфт:

— Мошинро дуруст ронед, намешавад? Дирӯз низ бо ман бархўрд карда будед.

— Бубахшед, ман шуморо нашинохтаам.

Об дар қарбюратор

Зан ба шавҳараш занг зад:

— Азизам, аз афташ, мошини мо вайрон шуд.

— Қаро чунин фикр мекунӣ?

— Дар қарбюратораш об мегардад.

— Ту ба ин бовар дорӣ?

— Чӣ хел бовар накунам, вақте мошин дар қаъри дарё аст?

Ҳар ду аҳмақед

Зан:

— Аҳмақ набошам, бо ту издивоҷ мекунам?

Шавҳар:

— Мани аҳмақ қаро туро ба занӣ гирифтам?

Писар:

— Пас, ҳар ду аҳмақед, вале оё меҳоҳед, ки ман дар оянда инсонӣ хуб бошам?

Оё дақиқтар

гуфта метавонед?

— Арақ дар оила сарчашмаи ҳамаи бадбахтиҳост, — гуфт дар баромадаш лектор. — Мо шохиди бисёр ҳодисаҳо гардидаем, ки зан, барои он, ки шавҳараш майзада аст, ўро тарк гуфтааст.

Қадоме аз нишастагон садо баланд кард:

— Оё дақиқтар гуфта метавонед: барои он, ки зан шавҳарро тарк намоад, вай бояд чӣ қадар арақ нўшад?

Ҷавоби падар

Писар:

— Падар, оё мардон дар он дунё ба дўзах меафтанд?

Падар:

— Бале, танҳо мардони хонадорнашуда.

— Мардони зандор-чӣ?

— Дўзахи мардони зандор дар ин дунёст.

Аз забони русӣ тарҷума ва таҳияи КОМРОН.

(Аввалаш дар саҳ.3).

Ва ниҳоят охири «шаби сияҳи онҳо сафед гардид». Офаридгор баъди ҳафт сол ба онҳо писар дод. Пайи ҳама боз писар ва баъд духтарчае ба дунё омад. Аммо он дахтарча, ки Фирӯза номидаанд, дар панҷсолагии вафот кард, ки то ҳол дар дили Машқурааа ин доғ мондааст.

Ҳамин тарик, хонаводаи Мухаммадҷоновҳо панҷ писарро ба воқ расонд. Зикри Мухаммадҷонов бошад, чӣ дар кино ва чӣ дар сахнаи театр дар давоми беш аз 70 сол зиёда аз 300 нақшо офарида, ки аз қалби тамошобинон ҷойи муносиб гирифтааст. Барои актёре, ки дар рушду равнақи санъати театру кино чунин қорҳои бузургро анҷом диҳад, бояд аз тавшиҳои рўзгор ҳоли бошад. Машқураааи зукко аз шумори заноне буд, ки иқтидори беандозаи шавҳ-

арашро пай мебард ва аз ин сабаб ҳамаи вазнинҳои зиндагиро ба ўҳда гирифт, шавҳарашро аз «майда-чӯйда»-и рўзгор озод кард.

Зикри Мухаммадҷонов ҳамаш ба тану бари тозаву озода, силову ораста мегашт. Ба қор сарӣ вақт меомад, ки дар ин бобат хидматҳои Машқурааа бениҳоят буд. Пайваста таълиму тарбияи панҷ нафар писар, ки ин низ заҳмати бисёрро талаб мекард, ба зимми ин зани донову таво-

ноштем. Баъди дарс дар замини рӯйи ҳавлӣ бо кишту қор, қаландзанию алафдаравӣ, бузу гўсфанд, мурғпарварӣ машғул мешудем. Модарам дўзандаи моҳир буд. Либосҳои манро худаш ме-дўхт. Дар оила, ки дуктар набуд, дар қомашувию хонарӯбӣ ва дигар қорҳо кўмақрасони модарам будем.

Вақте бо бародарам дар Маскав меҳондем, модарам нону қулча ва фатирҳои рағ-

бандоза тановул мекардем.

Шоир фармудааст:

Ҳар дуоят чун қалиди қуфли матлаб будааст,

Қори ту, рафтори ту ноёб мактаб будааст.

Бўсаат аз қути қону дил лабонал будааст,

Будай худ раҳнамою даркушою, модарам,

Дастгирам будай дар ҳар қучою, модарам...

С. БЕКНАЗАРОВА, Н.НОДИРОВА, хабарнигорони «Овози тоҷик».

— Хуршеда аз зумраи қормандони содиқ ба қасбу вазифаш маҳсуб меёбад, ки бо заҳмату фидокорию ӯ таҳияи ҳуҷҷатҳо, қабулу гуслии меҳмонону мизбонон ба дараҷаи азҳо сурат мегирад, — гуфт сарвари таълимҳои Дилсора Юсуфова. — Шах-

ХУРШЕДАИ ГУЛПАРВАРУ ХУШДИЛ

Қариб бист сол боз бонии тозақору дақиқназар, хушрафору хушғуфору Хуршеда Шарифова дар мактаби таълими умумии рақами 16-уми деҳаи Ўрташайи ноҳияи Самарқанд нахуст чун котиба, ҳоло ба ҳайси менеҷер доир ба қардоҳ адои вазифа мекунанд. Ҳар як шахсе, ки ба мактаб ё назди мудири таълимгоҳ ояд, бо ҳеҷраи қушод, табассуми ширин истикбол гирифта, қушиш ба ҳарч медиҳад, то муаммои эшонро зуд ҳал намоад. Шоҳ аз ҳамаи сабаб, ҷамоаи мактаб, толибилмону волидайн ўро эҳтиром мекунанд.

сан ман ва ҷамоаи беш аз 120-нафар хамин мактаб ба рамузфаҳмӣ, ҳозирҷавобӣ ва алаҳқусу ширинзабони вай қои ҳастем. Ин бонии меҳрубону ҳоксор қумаки ҳешро аз ҳеҷ қас дарег намедорам. Боз як хислати аҷибаш — гулпарварист.

Дар қабулхона ва утока қори ман гулҳо тобибостон зимистон нашествонамо дошта, аз бӯйи ҳуши онҳо таъб болида мегардад. Аз ҳама муҳимаш, таи солҳо боре ҳама нашу-

дааст, ки бо айби қотиба омода ва ҷоп қардани қарору фармонҳо ба таъхир афтада ва ё ба хатой роҳ дошта бошад.

Воқеан, Хуршедабону соли 2005 ҳамаи мактабро хатм карда ба шўъбаи ғоибонаи коллеҷи педагогии Сиёби шаҳри Самарқанд дохил шуд. Фаъолияти меҳнатро маҳз дар ҳамагон ҷо ҳамачун қотиба оғоз намуд.

— Мактаб ба ҳонаи дуҷома та-

дил ёфтааст, — бо завқ хандида ме-гўяд Хуршедабону. — Бароям ҳама ҷамоа, ҳама толибилмон соҳибэҳти-рому бақадранд. Солҳои таҳсил чанд байт аз устод Садриддин Айни аз ёд карда будам, ки чунин мис-рарҳо дошт:

Мактаб ба ту ёд медиҳад

илму адаб,

Мактаб зи ту мебарад ғаму

ранҷу тааб.

Ҳақ бар қониби устод аст, ки су-ҳани дилро навиштаанд. Сонӣ, боз таъкид қардан қои, ки вақти ҳоли асарҳои адибони дўстдоштаи худро қарақ мезанам, ки ба қавли аллома Ҷомӣ «Сад роҳате асту қарғиз озоре нест».

Хуршеда, инчунин модари ду фарзанд буда, писарҳои Мухиддину Аслиддин таълиму тарбияи нек мегарданд. Ҳамсараш Мирзоҳа-

сан Тўрақулов ҳунарманд аст. Ҳар ду арабаи зиндагиро яқоя пеш мебаранд.

Оре, инсон барои фаъолияти оқилона ба дунё омадааст ва мақсад аз зиндагӣ ба ҳалқу Ватан фидокорона меҳнат қардан бояд бошад. Ва ба ҳар як шахс аз рӯйи қораш баҳо медиҳанд. Зеро ҳай-қалро намуду инсонро фаъоли-таш зеб медиҳад. Хуршедаи хуш-дил ҳама бо вазифаи ҳоксорона, оддӣ, соҳиби эҳтиром шудааст, ки барои қори ҳалолу пок чанд ма-ротиб аз қониби шўъбаи таъли-ми халқи ноҳия ва қумитаи дукта-рон бо ифтихорномаву тухфаҳои хотирави сарфароз гардидааст.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигорони «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

Ҳикояҳои пандомез

ГУЛДАСТА БАРОИ МОДАР

Марде дар пеши дўкони гулфурӯшӣ истод. Ў меҳост гулдастаеро барои мода-

раш, ки дар деҳаи дурдаст зиндагӣ мекард, харида фирионад.

Ҳангоми аз дўкон баро-

мадан, ҷавондуктареро дид, ки дар қанори роҳ нишас-

та, гирия мекард. Мард пеши дуктар рафта пурсид:

— Дуктарам, қаро гирия мекунӣ?

— Меҳостам барои мода-

рам як даста гул қарам, вале гулам қам аст.

Мард хандиду гуфт:

— Ҳамроҳам бие, ман ба-

роии ту як даста гули зебо мекарам. Онро ба модарат бубар.

Вақте ки аз дўкони гул-

фурӯшӣ мебаромаданд, дух-

тар гулдастаро дар дасташ гирифту, бо хушҳоли гуфт:

— Раҳмат ба шумо.

— Намеарзад. Агар хоҳӣ

туро то ҳонаи модарат меба-

рам, — гуфт мард.

— Не, ташаккур ба шумо.

То қабри модарам роҳ дур

нест! — гуфту рафт.

Мард ҳарфе гуфта натаво-

нист. Чизе гулўяро фи-

шурд. Тоқат накарда, ба дўко-

ни гул баргашт ва гулдастаи бехтаринеро гирифта, роҳи

деҳаро, ки садҳо километр

дур аз шаҳр буд, пеш гирифт

то худаш онро ба модараш бубарад.

Таҳияи Далер АЗИЗОВ.

ҶАВОБИ ПИРАМАРД

Аз пирамард пурсиданд:

— Чаро занҳо ба осони

ва бидуни ангеаа гирия мекунанд?

Пирамард андаке тавақ-

куф карду гуфт: